

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

BARDZO
MŁODA KULTURA
woj. lubuskie

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu
Narodowego Centrum Kultury: Bardzo Młoda Kultura 2023–2025

Bardzo Młoda Kultura 2023-2025 – woj. lubuskie

Ewaluacja lokalna

Stowarzyszenie Mała Wielka Tęcza, 2025

Badania w ramach programu NCK Bardzo Młoda Kultura 2023-2025

SPIS TREŚCI

Założenia ewaluacji lokalnej	2
Sesja plakatowa „Podróże z kulturą”	3
Ankiety wydzieranki.....	6
Skrócony opis podsumowujący ewaluację projektu	9

Założenia ewaluacji lokalnej

Zgodnie z regulaminem programu ewaluacja była przeprowadzana w ramach lokalnych partnerstw, nawiązanych dla realizowania lokalnych projektów edukacyjno-animacyjnych z udziałem młodzieży. Projekt *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* powstał w partnerstwie obejmującym realizującego projekt partnera operatora programu w województwie lubuskim - Regionalnego Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze (RCAK), którym jest Stowarzyszenie Mała Wielka Tęcza oraz partnerów lokalnych współpracujących z realizatorem projektu – Gminną Bibliotekę Publiczną w Przewozie, Urząd Gminy Żary, Kapelę Jak Cię Mogę, Lubuską Szkołę Tradycji oraz Stowarzyszenie Młodzi Duchem.

Celem ewaluacji lokalnej było:

- Określenie odniesienia projektów lokalnych do potrzeb młodzieży w kontekście jej wolnego czasu oraz podmiotowego uczestnictwa w kulturze z uwzględnieniem dwóch aspektów tematycznych:
 - komunikacji międzykulturowej/kontaktów z różnorodnością kulturową
 - lokalnego dziedzictwa kulturowego/tożsamości lokalnej.
- Określenie sposobów zaangażowania młodzieży w diagnozę lokalną, realizację oraz ewaluację projektów.

Ewaluację przeprowadzili realizatorzy partnerstw lokalnych przy wsparciu zespołu badawczego z Uniwersytetu Zielonogórskiego – partnera RCAK. Zespół badawczy przygotował niezbędne materiały i narzędzia do realizacji ewaluacji przez partnera regionalnego. Przeprowadził także dwa szkolenie oraz monitorował postępy w realizacji ewaluacji oraz służył pomocą w formie bieżących konsultacji.

Do ewaluacji projektów lokalnych wykorzystano metodę panelu z elementami warsztatu. W ramach tej metody zastosowano dwie techniki: sesję plakatową „Podróże z kulturą” oraz Ankiety-Wydzieranki. Efektami przeprowadzonej ewaluacji są: dokumentacja fotograficzna sesji plakatowej „Podróże z kulturą”, wypełnione Ankiety-Wydzieranki oraz Skrócony opis podsumowujący ewaluację projektów lokalnych przygotowany przez partnerów lokalnych.

W badaniach ewaluacyjnych wzięła udział młodzież, która uczestniczyła w projekcie *Coś tam skrzypi, coś tam gra!*

Sesja plakatuowa „Podróże z kulturą”

W trakcie sesji plakatuowej młodzież, która uczestniczyła w projekcie *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* odpowiadała na pięć otwartych pytań, które stanowiły punkt wyjścia do dyskusji. Przedstawiciele partnera lokalnego dokumentowali fotograficznie spotkanie. Dokumentacja ta została przekazana Zespołowi Badawczemu, który reprezentował operatora programu w województwie lubuskim – Regionalne Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze (RCAK).

Co się działo w projekcie?/co robiliście?

- warsztaty skrzypcowe (2 odpowiedzi)
- łowienie rybek, animacje
- malowanie koszulek
- warsztaty dojenia krowy, warsztaty śpiewu, potańcówka
- warsztaty gry na bębnach
- warsztaty i malowanie koszulek
- warsztaty instrumentalne, malowanie drewnianych zabawek, śpiewanie
- warsztaty muzyczne i taneczne, potańcówka, gry terenowe
- warsztaty skrzypcowe, malowanie koszulek, robienie wianków, potańcówka
- warsztaty skrzypcowe, warsztaty z dojenia krowy, potańcówka w której brałem udział
- warsztaty taneczne
- warsztaty tańca, gry na skrzypcach i bębnach, malowania kamieni dojenia krowy, rybki i potańcówka
- warsztaty z plecenia wianków
- warsztaty z malowania koszulek, lalki z włóczki, udział w potańcówce

Co było cenne w projekcie? Jakie były plusy projektu? Co Wam się podobało?

- potańcówka (9 odpowiedzi)
- najbardziej podobała mi się potańcówka, występy kapel, warsztaty instrumentalne
- najlepsza była organizacja, występy, potańcówka
- potańcówka, prowadzenie warsztatów
- potańcówka, warsztaty bębniarskie, że zająłem pierwsze miejsce potańcówka, występy innych zespołów
- warsztaty śpiewu
- występy wszystkich uczestników; potańcówka; najbardziej podobały mi się różne warsztaty i potańcówka
- zawieranie nowych znajomości, potańcówka, nabywanie nowych talentów

Co wymagałoby zmiany w projekcie?/Jakie były minusy? Co Wam się nie podobało?

- wszystko było ok (8 odpowiedzi)
- wszystko było super (5 odpowiedzi)
- zabrakło nuggetsów (2 odpowiedzi)
- były trudne piosenki do grania na skrzypcach
- długo się czekało na obiad

Jakie efekty przyniósł projekt? Co Wam dało uczestnictwo w projekcie? Czego się nauczyliście?

- grania na bębnie, lepiej tańczyć
- melodii na skrzypcach; nauczyłam się prowadzić warsztaty;
- nauczyłam się lepiej tańczyć i śpiewać na warsztatach
- nauczyłam się melodii na skrzypcach
- nauczyłem się cierpliwości
- nauczyłem się grać różne melodie na skrzypcach
- nauczyłem się gry różnych melodii na skrzypcach oraz tańca
- nauczyłem się lepiej grać na bębnie oburącz
- nauczyłem się lepiej tańczyć
- nauczyłem się tańczyć
- nauczyłem się wielu melodii na skrzypcach i odkształcam swoje umiejętności taneczne
- nowych umiejętności na bębnie, w wielu cech to znaczy cierpliwości i pracy w grupie, umiejętności wielu różnorodnych tańców
- wielu melodii na skrzypcach

Jak projekt zmienił Wasz sposób spędzania czasu wolnego?

- nie zmienił ponieważ robię takie rzeczy codziennie (6 odpowiedzi)
- festiwal nie zmienił nic ponieważ na co dzień gram na skrzypcach
- jestem bardziej pracowita i bardziej pomagam w domu
- nie zmienił, bo ciągle gram na skrzypcach
- nie zmienił, bo robię to wszystko cały czas
- nie zmienił, ponieważ robię takie rzeczy na co dzień na przykład gram na skrzypcach
- spędzam bardziej aktywnie czas, mam otwartą bardziej głowę na nowe możliwości, poświęcam więcej czasu na pracę fizyczną niż scrollowanie na telefonie
- u mnie zmienił bardzo fajnie ponieważ spędzamy razem czas nie siedzimy cały czas na telefonach

- zacząłem w wolnym czasie grać na skrzypcach tańczyć i słuchać muzyki tradycyjnej

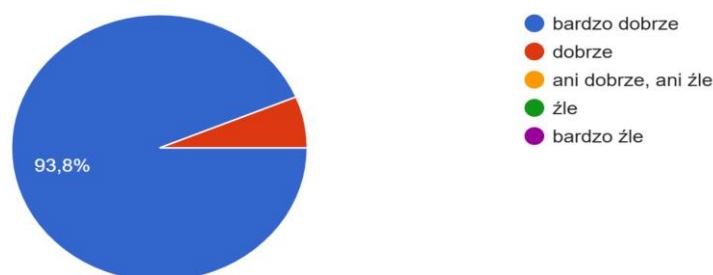
Ankiety-Wydzieranki

Ankietę-wydzierankę wypełniło szesnastu uczestników projektu *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* Prawie wszyscy młodzi ludzie, którzy wzięli udział w ewaluacji ocenili projekt bardzo dobrze. Tylko jedna osoba oceniła projekt dobrze.

Wykres 1. Ogólna ocena projektu

Jak ogólnie oceniasz projekt?

16 odpowiedzi

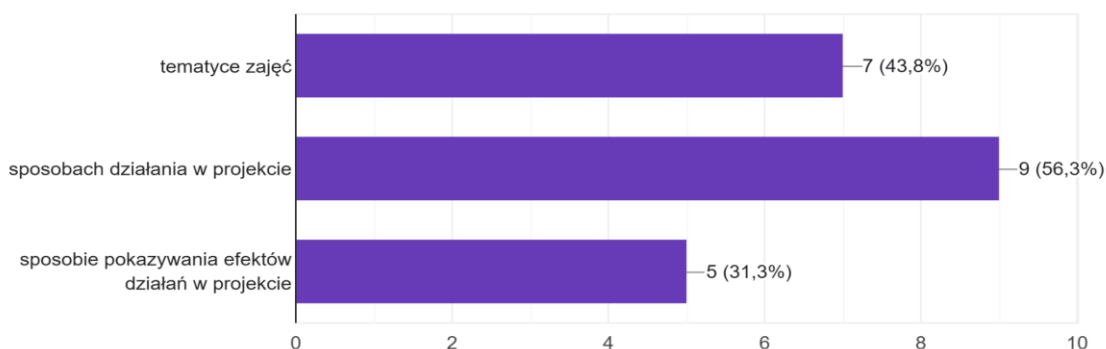

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z deklaracjami 56,3% osób badanych w projekcie *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* młodzież mogła współdecydować o sposobach działania w projekcie. 43,8% badanych stwierdziło, że mogło współdecydować o tematyce zajęć. A 31,3% respondentów zadeklarowało, że mogło współdecydować o sposobie pokazania efektów działań w projekcie.

Wykres 2. Możliwości współdecydowania w projekcie

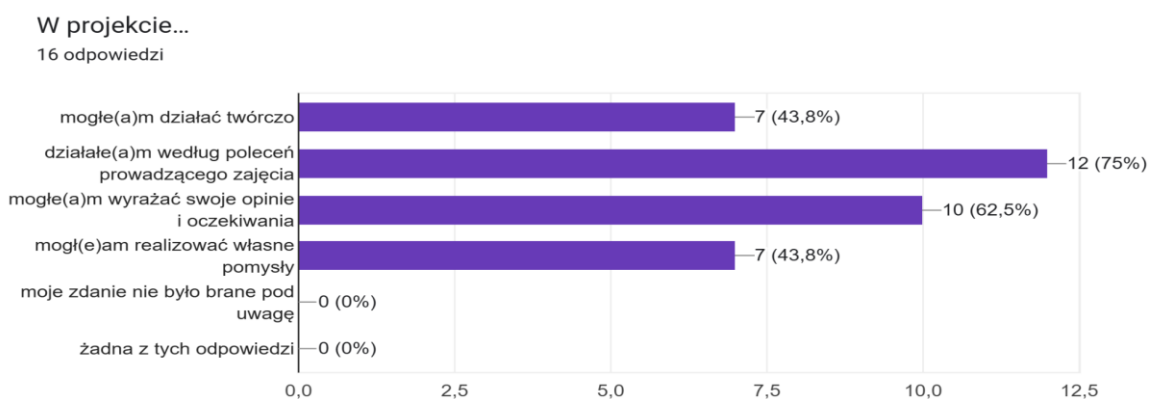
16 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne

Trzy czwarte uczestników ewaluacji projektu *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* zadeklarowało, że w projekcie działali według poleceń prowadzącego zajęcia. Z kolei 62,5% badanych wskazało, że mogło wyrażać swoje opinie i oczekiwania. 43,8% młodych respondentów wybrało odpowiedź „mogł(e)a(m) działać twórczo” i/lub „mogł(e)a(m) realizować własne pomysły”.

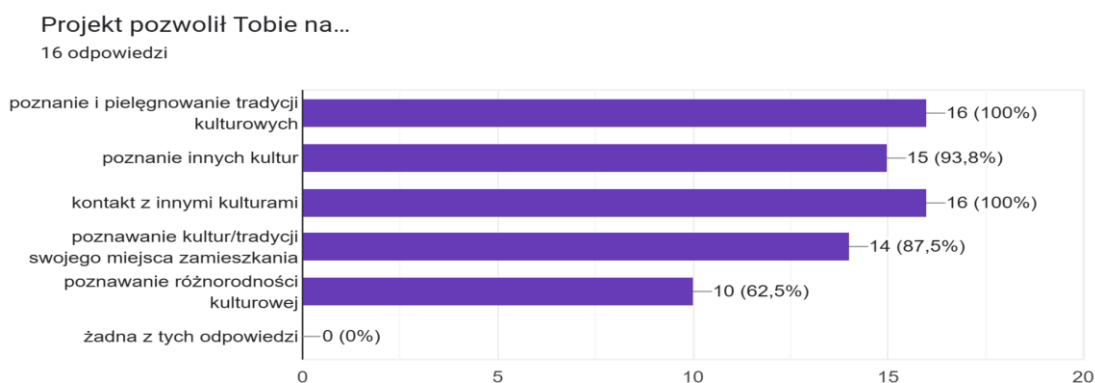
Wykres 3. Wymiary podmiotowego uczestnictwa młodzieży w projekcie

Źródło: opracowanie własne

Wszystkie osoby, które uczestniczyły w ewaluacji projektu *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* wskazali, że dzięki udziałowi w projekcie mogli poznać i pielęgnować tradycje kulturowe i/lub mieć kontakt z innymi kulturami. Piętnastu badanych wybrało odpowiedź „poznanie innych kultur”, a czternastu „poznanie kultury/tradycji swojego miejsca zamieszkania”. 62,5% respondentów zaznaczyło odpowiedź „poznanie różnorodności kulturowej”.

Wykres 4. Rodzaje działań podejmowanych w projekcie

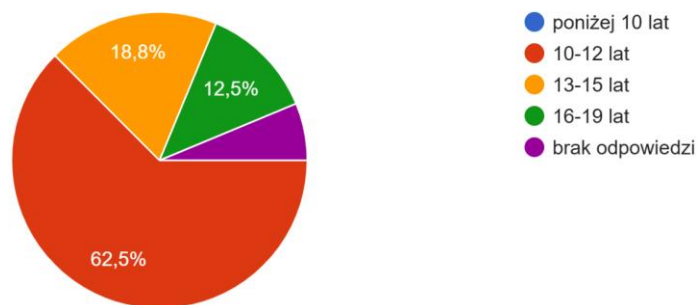
Źródło: opracowanie własne

Uczestnicy ewaluacji projektu *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* najczęściej byli w wieku 10-12 lat. Trzy osoby miały 13-15 lat, a dwie 16-19 lat. Jedna osoba nie odpowiedziała na pytanie o wiek.

Wykres 5. Wiek młodzieży

Wiek

16 odpowiedzi

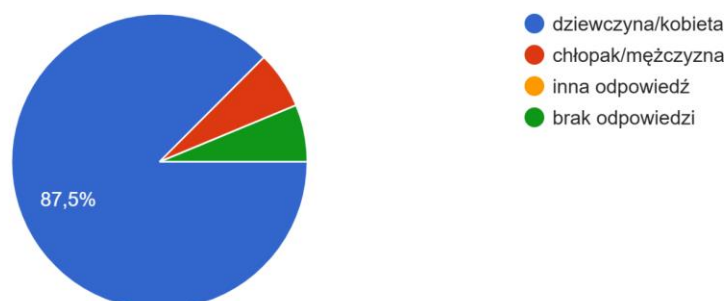
Źródło: opracowanie własne

Prawie wszystkie osoby, które wzięły udział w ewaluacji projektu *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* zadeklarowały, że były dziewczyną/kobietą. Tylko jedna osoba wskazała odpowiedź „chłopak/mężczyzna”, a jedna nie udzieliła odpowiedzi na pytanie o płeć.

Wykres 6. Płeć młodzieży

Płeć

16 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne

Skrócony opis podsumowujący ewaluację projektu

Skrócony opis podsumowujący ewaluację *Coś tam skrzypi, coś tam gra!* przygotował przedstawiciel partnera lokalnego.

Ramy czasowe działań: 15 czerwca 2025 - 15 lipca 2025

Ilość uczestników bezpośrednich: 25 dzieci

Założenia projektu były takie, aby umożliwić młodzieży realizację zadania na ich własnych zasadach i zachęcić do wzięcia udziału w wydarzeniu lokalną społeczność. Dzieciaki w wieku 11-18 lat na co dzień działają w zespole Mała Tęcza i realizacja projektów nie jest im obca. Same przeprowadziły między sobą ankiety co w ramach BMK chciałyby zrobić. Wykazały, że ich potrzeby oscylują wokół muzyki i wprowadzenia jej jak najwięcej na terenie swojego miejsca działania.

Naszym celem było zorganizowanie warsztatów muzycznych, nie tylko dla młodzieży z naszego zespołu, ale również dla ich rówieśników, którzy chcieliby sprawdzić, czy i który instrument jest dla nich. A potem zorganizować potańcówkę „stulecia” w regionie, na której zagra nie tylko grupa warsztatowa, ale również kapela prowadząca warsztaty. Chcieliśmy pokazać wszystkim, że muzyka tradycyjna jest super i wciągnie do zabawy każdego, dlatego potańcówkę zrobiliśmy pod chmurką, by nie ograniczać udziału nikomu. Oba cele zostały zrealizowane. Poza tym, że dzieciaki same wzięły udział w projekcie, miały też możliwość zmierzyć się z jego planowaniem i realizacją, począwszy od układania harmonogramu, przez wybór kapeli, od której chcą czerpać umiejętności, przygotowanie plakatu, aż po organizację warsztatów i zabawy - fizycznie i rozliczenie projektu. Co ciekawe, dzieci chcą realizować projekty, ale zwróciły uwagę na fakt jak bardzo zniechęcająca do działania jest potrzeba wykonywania diagnozy i ewaluacji według określonego wzoru – za pomocą pytań. Zgodnie stwierdziły, że woląby własnymi słowami według własnego planu opisać plan i realizację, nawet wiążąc do z dokumentacją video czy prezentacją multimedialną, zamiast odpowiadać na pytania, które w ich percepcji nie miały sensu.

Odbiorcami bezpośrednimi projektu jest młodzież z zespołu Mała Tęcza i Kapeli Jak Cię Mogę w wieku 11-18 lat, którzy czynnie działają nie tylko w wyżej wymienionych grupach, ale również jako wolontariusze są organizatorami ogólnopolskiego festiwalu, jeżdżą na tabory po Polsce oraz na potańcówki w

promieniu dwóch województw, by rozwijać swoje pasje. To niesamowite dzieciaki, które próbują pokazać swoim rówieśnikom, że tradycja jest cool. Grają na instrumentach, tańczą, śpiewają, bawią się tym, co kochają. Poświęcają niemalże cały swój wolny czas na realizację pasji. Poza próbami, które mają trzy razy w tygodniu oraz warsztatami tanecznymi raz na dwa tygodnie, spotykają się po lekcjach by wspólnie muzykować również spontanicznie. W ciągu trzech lat nauczyli się grać i założyli kapelę, by w swoim regionie móc organizować potańcówki. Jednak poza graniem, czasem chcieliby się też na takich pobawić, a na to niestety brak nam funduszy.

W ramach realizacji zadania odbyły się warsztaty skrzypcowe z Maciejem Filipczukiem oraz warsztaty gry na bębnie obręczowym z Mateuszem Dobrowolskim, a także potańcówka z Kapelą Maciej Filipczuk i Goście Weselni. Zarówno warsztaty jak i potańcówka miały miejsce w parku w Przewozie, a żeby urozmaicić wydarzenie, młodzież przygotowała warsztaty rękodzielnicze, które zachęciły okoliczną młodzież do przyścia na potańcówkę. Zaprosiliśmy do udziału lokalne stowarzyszenia i koła gospodyń. Warsztaty miały miejsce w piątkowe popołudnie, kiedy w parku jest najspokojniej, a następnego dnia, w sobotę miała miejsce potańcówka wieczorna, którą poprzedziły warsztaty przygotowane przez młodzież. Można było skorzystać też z oferty gastronomicznej, którą przygotowało zaprzyjaźnione stowarzyszenie oraz koła gospodyń.

Rezultatem realizacji projektu jest kilka nowych planów na działania, które wymyśliła młodzież. Chcielibyśmy też aby potańcówki odbywały się u nas cyklicznie, w różnych miejscach. Zmianą społeczną jaka nastąpiła jest chęć brania w swoje ręce przez dzieci realizacji takich wydarzeń.

Dzieci po zakończonym projekcie przeprowadziły ewaluację, wypełniając ankiety wydzieranki oraz plansze podróży z kulturą. Refleksja jaką mieliśmy na temat formy badania efektów zadania jest taka, że jest ono nastawione na młodzież, która wymyśla zadanie zupełnie nie będąc w nim osadzona. Natomiast projekt najwyraźniej nie zakładał grup, które są ze sobą żyte, wiedzą o swoich miejscach zamieszkania więcej niż niejeden historyk, mają wspólną pasję i przede wszystkim naprawdę spore doświadczenie w realizacji imprez. Większość pytań w ankietach diagnozy czy ewaluacji wydało im się po prostu na poziomie przedszkola, kiedy oni od początku wiedzieli co i jak chcą zrobić, a do tego, jak sami wspomnieli, poświęcili czas na analizę

przestrzeni, którą znają jak własną kieszeń, a przez to zabrakło im go na przykład na przygotowanie dyplomów dla dzieci biorących udział w ich warsztatach. Niemniej jednak to również czegoś je nauczyło, dlatego kończymy projekt jak zwykle zadowoleni.